

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 10 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre . . . 5 kor., egy óra . . . 90 kor.
Nyitlár soronként 25 fillér

Ujévi gondolatok.

Irta dr. Rell Lajos.

Néhány óra még s mi újra ott állunk a végtelen időnek egyik újabb szakaszánál, melynek sejtelmes homályában csak a hit és remény sugára vet előre egy arasznyi fényt . . . Mindig aggódó lélekkel tekint az emberi lélek az előtte kibontakozó félben levő jövőbe, ma azonban a szokottnál nagyobb kétséggel merül belé szemünk, mert hiszen nemzeti haladásunk leglényegesebb föltételeit csapkodják a veszély hullámai: félénk sziszegnek a külső bonyodalmaknak rejtekhelyükből föl-zavart kigyói s az egyenetlenségnek sötét tekintetű déncma dul nemzetünk keblében. Ha ötletszerűleg fognak cselekedni, ha a pillanat szeszélyére bizuk magunkat, akkor lesz okunk rettegni a jövő arculatától, de ha az eszmék magaslatára emelkedünk s tetteinket a nemzeti lét munkakörébe igyekezünk beállítani, az isteni gondviselésben bizva, csüggedetlen lélekkel léphetünk tova új pályánkon.

Végtelen változatosságú egységek alakul az emberi társadalom, a nemzet, kiket örökölt készség, hajlandóság, nevelés, megszokás választ el egymástól. Ha ez a különbözőség a végtelenségig kifejtethetné a maga erejét, akkor ott állnánk, hogy közös vágyakról, törekvésekről, tettekről nem is lehet szó; „oldott kéve” volna minden emberi társadalom, a nemzet is. Jó szerencse, hogy a különbözőségnek szabályozója van. Az emberi léleknek ugyanis sajátja az a vágy, hogy a maga s embertársai törekvéseit, tetteit bíráló alá vegye s azokat jóknak, vagy rosszaknak minősítse. Ez ítélkezésnek természetesen valami irányelv szerint kell történnie, mely röviden a következő kérdésbe tömöríthető: előidézi-e a kérdéses emberi tett a köznek: nemzetünknek s az egyesnek haladását, tökéletesedését? Mivel pedig az emberi haladás föltétele a boldogulás, a fentebb mondottakból következik, hogy minden jótett honfitársaink s a magunk boldogulását fogja megteremteni, vagy megteremtésükhöz hozzájárulni, az ellenkező pedig ezeket akadályozni.

Eljutottunk tehát azon irányelvhez, mely kell, hogy szabályozója legyen minden tettünknek s mely a közös nemzeti munka felé irányítja kezünket s lépteinket. Ennek tudatában már szemüvegen keresztül fogjuk nézni a világ folyását. Először is önismeretre ébredünk. Megkérdezzük magunktól: nem vezet-e bennünket egyéniségünknek túlzott szeretete, a hiúság, nagyravágyás, hatalomvágy, irigység, bosszu, haszonlesés tetteinkben; törődünk-e embertársainkkal, honfitársainkkal igazán, van-e bennünk irántuk részvét, szeretet, jóindulat? S ha van, az önzetlenség virághamva-e, vagy csak palást, mely arra való, hogy önzésünket eltakarja? Ha e kérdésekre pirulva adják meg a feleletet, ha csak azért beszélünk, irunk, izgatunk, hogy hasznunk legyen belőle, hogy hatalomra tegyünk szert, vagy a hatalom elvesztéseért bosszút álljunk másokon s a magunkra öltött önzetlenség csak külső máz, vagy csalétek: akkor hogy merjük a mások tetteit nyilvánosan bírálni; hogy merünk részt kérni a nemzetünk sorsát intéző nagy és önzetlen munkából; hogy merünk e munka elé új meg új akadályokat gördíteni.

Jól tudjuk: nehéz dolog az önismerethez jutni, nehéz dolog az egyéni jólétet egy kissé háttérbe szorítani, szenvedélyeinket békóba verni s elfogultság nélkül vegyülni embertársaink közé. Ám kövesse mindenki egyéni meggyőződését, de amikor ez összeütközésbe kerülne embertársáival, ne állja mereven a közös megértés, a kiegyenlítődés útját. A kiegyenlítődésben áll a nemzeti élet legtermékenyebb közös munkája; aki elvét nem követi, nem vehet részt benne, s ha sokan vannak ilyenek, akkor e közös munka megakad. Vallásos meggyőződésünk számos felekezetre oszt; nem valljuk mindnyájan magyaroknak magunkat e hazában; vérmérsékletünk, felfogásunk s a multak küzdelme több politikai pártba tömörít bennünket . . . Ha már most mereven nézünk egymás szemébe s nem nyújtjuk békülésre s egyuttal közös munkára kezünket, akkor meddő, nemzetünket többszörösen szétosztó harcok zajától fog visszhangozni

hazánk, egymás boldogulásának ásunk vermet, ahelyett, hogy útját egyengetnők a közös boldogulásnak. Erre pedig sajátos helyzetünknel fogva kinek volna nagyobb szüksége a magyarnál?

Ha a szétosztódást, különböződést nem szabályozza a kölcsönös megértés, a kiegyenlítődés, akkor a számos veszedelmen kívül még az is fenyeget bennünket, hogy megszokjuk ezt az állapotot, *vérukké válik a folytonos széthuzás*. Hogy mit jelent ez, eléggé kimutatta eddigi történelmünk. Ne engedjük odáig fajulni állapotainkat, hogy megszokjuk őket, mert ha veszedelmes volt a multban a széthuzás, kétszeresen az a jövőre nézve. Gonosz kezek ügyi folyton metszik-vágják azokat a szálakat, amelyek nemzetünket összetartják; ha már most mi is öntudatosan segítünk nekik, ha megkönnyítjük a nemzetiségi s a nemzetközi izgatónak könnyelmű, de vétkes játékát a félrevezetett lelkek hurjain, akkor csakugyan vigasztalan jövőt rejt számunkra a most föltároló ujesztendő s nemcsak az egyeseket, — kiknek egyébként is sorsuk az — viszi közelébb sirjukhoz, hanem e nemzetet is, amelynek pedig örökké kellene élnie . . .

Szíveljük meg az elmondottakat: függesszük az eszmék világára szemünket, mozdítsuk elő a köz boldogulását úgy, hogy bíráló alá vesszük első sorban önmagunkat, elősegítjük egyéniségeink kiegyenlítődését s óvakodunk a széthuzás megszokásától. Szükségünk van minderre, mert künn nehéz bonyodalmak, benn egyenetlenség vetik előre árnyékukat. Ám azért kishitűség ne szálljon meg bennünket; mennél magasabban fog állani önzetlen hazaszeretetünk napja, ez árnyékok annál kisebbekké fognak összegzregorodni . . .

A Fiume-szálloda sorsa.

Ujabb terv.

Még nagyobb építkezés.

Csaba, dec. 29.

Ismeretes mindenki előtt az a nagy küzdelem, amely a Fiume-szálloda átalakítása érdekében kifejlődött és ismeretes a belügyminiszter legújabb

rendelete is, amely Bartos János vendéglős kérelmére hozott képviselőtestületi határozatot megsemmisítette dr. Fáy Samu felebbezésére azért, mert a község képviselőtestülete az építkezést elrendelő határozathozatalnál *alaki* hibát követett el.

A megsemmisítő határozat a Fiume átalakítását legalább egy évre megint visszavetette, mert az átalakítást elrendelő határozatot *névszerinti* szavazás útján újból meg kell hozni és ha a határozat még megfelelőbbé sem lesz, kérdés, hogy az építkezésekhez való előkészület, a pályázat meghirdetése stb., meg fogják-e engedni azt, hogy az építkezés még a jövő évben megkezdhető legyen?

Nincs szükségünk arra, hogy azokat az okokat, amelyek a „Fiume” átalakítását sürgősen szükségessé teszik, újra felsoroljuk. Hisz azt mindenki látja, hogy a mostani beosztása nemcsak a modern kívánalmaknak nem felel meg, hanem köztisztaság dolgában is igen sok kifogás alá esik.

Kedvtelenül hat tehát a város közönségére a belügyminiszter megsemmisítő rendelete és az, hogy a Fiume égetően szükséges átalakítása bizonytalan időre megint elmarad.

És annál nagyobb érdeklődéssel nézünk az új képviselőtestületi határozat elé, amely a szálloda átalakítását újból lesz hivatva elrendelni.

Ennek a kérdésnek a tárgyalása már csak azért is nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert mint értesülünk, a képviselőtestületnek már egyszer elfogadott határozatával szemben egy új indítványt is fognak a közgyűlés elé terjeszteni, amely szerint nem a Fiume átalakítását, hanem egy egészen modern, új kétemeletes bérpalotának építését fogják indítványozni a régi Fiume helyére, amely épület a modern kor minden kényelmével ellátott szállodát, kávéházat, éttermet, fürdőt és üzemhelyiségeket fog magában foglalni.

Nincs módunkban még az új indítvány felett bírálóat mondani, mert az indítványt egész terjedelmében még nem ismerjük, azonban, ha a község adózőképességéhez nagyon aránytalan volna a terv, vagy pedig a község bevételét pár éven keresztül — ameddig az építkezés tart — nagy összegekkel csökkentené, akkor ezt az indítványt nem helyeselnék és mint a községre nézve károsat, kárhoztatjuk és előre is elítéljük.

Női háztartási iskolát Csabának.

Irta Makayné Pekó Valéria,
állami gazdasági szaktanítónő.

Hogy a nők helyes irányu nevelése nem kevésbé fontos, mint a férfiak gazdasági irányu kiképzése: elvitázhatatlan. Ma már kezdik belátni az intéző körök is, hogy nőnevelésünk az utóbbi időben el lett hanyagolva; különösen köznépkünk leányaival édes keveset törődünk, pedig világos dolog, hogy erkölcsös, rendszerető, munkásanyának gyermekei is hasznos polgárai lesznek e hazának; míg a tunya, rest, tanulatlan anya gyermekeinek sem tud követésre méltó példát adni.

Csak örömmel és hálával kell üdvözlöznünk Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert, aki a nőt vissza akarja adni eredeti rendeltetésének s kiterjed magas figyelmére a köznép és középosztály nőinek nevelésére.

S éppen ezért itt a kedvező alkalom, sürgetni kell a földmívelésügyi kormányznál, hogy juttasson Csabának annyi államsegélyt, amennyiből egy háztartási iskola felállítható, berendezhető lesz. Csaba egész társadalmának közérdeke ez. Vegye kezébe ezen ügyet a minden nemesért, jóért lelkesülni tudó, tettere kész *nőegyesület*, az *iskolai gondnokság, előjáróság, gazdasági egyesület*; közakarattal küldöttségileg menjenek a miniszter urhoz s eszközöljék ki, hogy egyik női háztartási iskola Csabán állíttassék fel. E nemes tettükért az utókor hálája fonja homlokukra az érdem koszorúját!

Szabad legyen körvonalaznom, miként vélem én Csabán a női háztartási iskolát létesíteni. A már meglevő *gazdasági leányiskolát* összekötni vélem rendszeres *háztartási iskolával*, mely utóbbi teljesen berendezve, kifejlesztve, nemcsak a 12—14 éves tanköteles leányoknak nyújtanak teljes kiképzést e téren, hanem — szerény véleményem szerint — ezen intézetben neveltethetnének, illetve kiképezhetőek lennének

olyan felnőtt nők 16 éves kortól 40 éves korig, akik a háztartásvezetést életpályául, kenyérkeresetül tűzik maguk elé.

Ilyeneket képző intézet nincsen még — tudtommal — szép hazánkban. Hogy pedig mindenhez értő, képzett, erkölcsös, megbízható nőre sok száz családnak szüksége van, közismert dolog.

E tárgynál maradvá, felemlitem, hogy ezeknek kiképzésére — aug. havát kivéve — egy évet számítottak. Egy-egy kurzusra 15 bennlakó növendéket vélek felvehetőnek, kik közül 4—5 államköltségen tanulna és végezne, a többi évi 400 koronát fizetne ellátás címén. Avagy itt is lehetne — a földmívelésiskolákhoz hasonlóan — alapítványos helyeket létesíteni. Erre felkérendő volna a vármegye, egyes községek, társulatok avagy magánbirtokok.

E nők szigorúan iskolai, illetve intézeti fegyelem alatt lennének. Minden házi- és kertimunkában, valamint az állatnevelési teendőkben részt vennének. Megtanulnák az egészségügy főbb szabályait; gyakorlatban elsajátítanák a gyermek erkölcsi és egészségügyi nevelését, a betegekkel való bánásmódot. A rendszeres háztartást: főzést, sütést, mindennemű kertimunkát, tehén- és sertésgondozást, tejkezelést, baromfi-nevelést, szóval egy ideális gazdaszónynak szükséges belső és külső munkakörét. Ezeket kivül elsajátítanák a nőnél elengedhetlen kézimunkát: foltozást, szabás és varrást, női ruha és fehérnemű készítmét; különböző háziipari munkákat, a fonást, szövést stb. Ilyen képességgel bíró, megbízható nőt azután szép fizetéssel alkalmazna bármely igényesebb család, iskola, vagy más intézet, mert képzett, ügyes, erkölcsös nőt kapna. Emellett, aki a tanfolyamot 1—2 hónapig rendszeresen látogatja, mint ügyes szobaleány, vagy mint képzett nőcseléd ajánlkozhatnék. Ezek bejáró növendékek lennének s kisebb keretben ugyanazon dolgokat tanulja, mint fentebb említettem.

Talán különösen hangzik, hogy nőcselédet is nevelnénk, illetve kioktatnánk. Pedig tapasztalatom szerint erre is égető szükség van.

Még tovább megyek! Szeretném a létesítendő háztartási iskolát egybekapcsolni *cseléd-otthonnal* is. Oh, milyen humánus intézmény lenne ez! Otthont kell teremteni a sok szegény, árva, elhagyatott, vagy hely nélkül levő nőcselédnek számára.

Mennyi nőt tudnánk ezzel megmenteni az erkölcstelen, könnyelmű élettől. Nem lennének a nőcselédet kiszolgáltató az ugynevezett cseléd-szerzők ravaszságának, kiszípolozásának.

Már csak azért is nagyon indokolt a női háztartási iskola létesítése, mivel közismert dolog, hogy legtöbb árvaházban, így a tanítók árvaházában is, csak 16 éves korig nevelik a leányokat, azután szélnek eresztik, éppen ama korban, amikor a leánynak legnagyobb szüksége van az anyai gondos, éber felügyeletre, a házi teendők elsajátítására. Tehát ezek részére is lenne egy intézet, ahol kenyérkereső pályához jutnának.

Az általam tervezett felsőbb női háztartási iskola, egybekötve a gazdasági leányiskolával, teljesen megfelelő és kielégítő lenne azon tanítónők részére is, akik a gazdasági ismétlő leányiskola tanítására igényt tartanak. Itt lehetne részükre a nagy szünetekben tanfolyamot rendezni.

Az újabb tanterv a kertgazdaság és háztartás tanítását kötelezővé teszi már az elemi leányiskola felsőbb osztályaiban is. Oh! mily örömmel vennék az elemi tanítónők is, ha alkalom nyujtának nekik, hogy egy rendszeresen berendezett háztartási iskolánál egy-egy tanfolyamon részt vegyenek.

Ugyancsak ezen intézet lenne legalkalmasabb arra, hogy a kormány itt képeztesse ki 3—4 olyan tanítónőt, akit gazdasági szaktanítónői állásra óhajt kinevezni. Ezek itt egész éven át, esetleg két évig mindent eltanulnának s egyúttal tanítanának is a gazdasági leány-

iskolában és a házvezető tanítónők mindenben segítenének.

Hogy ezen intézet növendékei a magasabb igényeknek megfelelő étel-neműek készítésében is teljes jártasságot szerezzenek, úgy lehetne az éléstárt és konyhát berendezni, hogy 15—20 családnak kifőzni lehessen. Ez egyúttal jövedelmi forrást is képezne. Az ebéd és vacsora kihordást házhoz szállítással is lehetne kombinálni.

Jól szíveljük meg e közmondást: „A férfi sorsa a nő” és „Boldog csak úgy lehet férfi pálya, ha méltó hölgy annak a koronája”. Ugy kell tehát nevelni, tanítani a köznéplányait is, hogy igazi értelemben legyenek majdan férjének *feleségítője*—felesége.

Arany igazság marad az, hogy „csakis egészséges testben lakhatik ép lélek”. Tudjuk jól, hogy sok családanyának talán módja is lenne gyermekeinek egészséges nevelésére, helyes táplálására, de hányzik nála a tudás. E nem tudás okára vezethető vissza gyakran a sok vézna, beteg gyermek, az elégedetlen, iszákos férj. Egy szelidebb lelkületű, képzetlenebb nő, egy értelmesebb családanya egészséges és jó gyermekeket nevel. A család békéje, boldogulása, megelégedése leginkább a nő kezébe van letéve. Mégis, sajnos, köznépkünk nőnemének nevelésére eddig vajmi kevés gond lett fordítva.

Ma már, midőn a nők számára megnyílt az egyetem, a tudományos pálya, a kereskedői tanfolyam, posta, vasút stb., sőt már — uram bocsáss! — még szavazati jogot is ki akarnak vívni, hogy törvényhozói tisztet töltsenek be, . . . minden tér és alkalom nyílik a nőknek, csak eredeti rendeltetésük: a háztűzhely rendben-tartása, a „főzőkanál” helyes használatának eltanulására nincs terük és módjuk. Azért bukott meg legtöbb helyen a „közös konyha” is, mert nem tudtak a vezető nők helyesen számítani, nem tanulták soha a házvezetést.

Női nevelésünket sürgősen refor-

Évek multán.

Késő ős volt. A vidéki kastély ebéd-lőjében a kandalóban nagy hasábfák ropogtak. Barátságos derű ömlött el a széles nagy teremben, melyet szarvas-agancsokból összeállított csillár világított meg. A házigazda őcsce, afrikai tiszt, érkezett pár évi távollét után haza, annak tiszteletére összecsdült jó dél-olasz szokás szerint a vidék uri népe. Ott van a hangosan beszélő öreg ezredes, kiről nem volt bizonyos, hogy hol volt ezredes, de olyan izetlenül erős tréfákat mondott el hölgytársaságban, hogy el is hitték neki, hogy lovas-ezredes volt. Azután a kerületi bíró, ki meg annyira gyűlöli a nőket, hogy még szakácsnője is férjruhában jár. Meg a többi vidéki ur meg hölgy, kiknek, férfinak és nőnek vegyes élvezetéhez legalább is pár évi vidéki praxis kell. Az afrikai tiszt valóságos kultúrát hozott magával haza vadjai közül s valósággal lányosan elpirult, midőn a lovas-ezredes szabad szájával kezdett beszélgetni az afrikai nők szokásairól.

A házigazda neje fővárosi leány volt, ma is, évek mulva, idegesen össze-remegett egy-egy vidéki izléstelenesség hallatára, pedig jó hat éve megszokhatta volna, férje se sokat adott a ceremóniákra ebben a tekintetben.

De most aztán nem kell mindjárt arra a fordulatra gondolni, hogy az afrikai tiszt az asszony miatt ment el annakidején Afrikába, boldogtalan szívvel. Nem. Igaz, hogy tetszett neki ragyogó szemű szőke sógornője, annak sem volt talán közömbös a karsu elegáns fiatal katona, ki egészen elűtött az örökké torzonborz bátyjától — de szó sem volt szerelemről. Kenyere volt a katonaság s gyors előhaladás miatt ment Afrikába.

Pezsgőt bontottak. A gyöngyöző ital hamarosan nagy, hangos vigasságot teremtett. Felköszöntőket mondottak a boldog háziakra, kik zavartalan házasságot élnek esküvőjük óta. És a többi. Mit szoktak ilyenkor mondani.

Csak a lovas-ezredes nem tagadta meg magát:

— Hej pedig nagy kutya ám a mi János barátunk is. Emlékszel-e öreg arra a takaros társalkodó kisasszonyra, házasságtok első heteiben?

A fiatal asszony s a tiszt arca lángvörös lett. A háziurban meg már dolgozott a pezsgő, meg — amint ő mondani szokta — nem szeretett sokat ceremóniázni.

— No, te vén lócsiszár, jót mondtál most. Az volt az én legszebb erkölcsi hőstetem.

— De kérlek, — szólt közbe a tiszt, az ő őcsce.

— Csak ne pirulj, őcskös. Katonának jól illik a kaland. Ugy történt, hogy ez a kisasszony nagyon nézgetett utánam. Egyvégre nincs az ember fából, szóba állottam vele. Ő meg azt sugta nekem, hogy éjjel nem csukja be az ajtóját.

— Ujjé — bömbölte a lovas-ezredes.

— Semmi ujjé. Éppen itt volt az őcsém. Este bepezsztünk, furdalt a lelkiismeret, azt mondtam az őcskösnek, hogy: menj fel, te számár, mert vár valaki.

— Tovább — bömbölte a lovas-ezredes.

— Nincs tovább. Ő felment, a többi az ő dolguk vott.

A fiatal asszony lázas, égő arccal ment ki a teremből. Senki észre sem vette, legfeljebb azt hitték volna így is, hogy megharagudott a tréfáért. Csak a fiatal tiszt vette észre az asszony arcán a rendkívüli felindulást. Utána sietett s a homályos folyosón, az asszony szobájába előtt érte utól.

— Margit, mi történt magával, hargszik bátyám izléstelenége miatt?

Az asszony felemelte lázas arcát, szemei csillogtak:

— Ne kérdeje, rettenetes dolog történt.

— Az Istenért, mi történt, nem értem?

— El kell mondanom, mert nem

maradhat itt egy percig sem. Midőn ez a teremtés itt volt, észrevettem, hogy férjemet csábítja. Fültauja voltam annak a jelenetnek s este elkergettem azt a leányt. Éjjel már én vártam szobájában férjemet.

— Margit!

— Igen, azt hittem ő jó hizelegve, s mai napig élt emlékemben ez a pár óra emléke, mert akkor volt férjem először s utóljára kedves, szeretetreméltó, gyöngéd. Ezen az éjjelen szerettem bele s most megtudom, hogy nem ő volt . . .

— Margit, tehát maga lett volna enyém, hiszen ez nagyobb boldogság, mint amit remélhettem volna.

— Hallgasson, távozzék el örökre.

— Margit, hátha tévedés volt, évek multak el, tévedés volt, el kell mindent mondanom.

Beléptek az asszony szobájába. A szobában virágok terjesztették erős illatukat, minden telve volt a nő illatával. A férfi kezei a kivágott ruha kapcsait keresték s ajkára egy forró ajak tapadt.

Percek mulva felett egy suttogó hang:

— Tévedés volt tényleg, Edmondó,

téged még sokkal jobban szeretlek.

Francesco Maud.

málni kell. Hiszen látjuk, sajnos tapasztaljuk, hogy serdülő leányaink irtóznak a munkától, tehát erre is szoktatni, nevelni kell őket. Ez lenne fő feladata a háztartási iskolának. Erős abbéli meggyőződés, hogy ha a nők belátják, miszerint a helyes irányu háztartási iskola nemcsak módot, alkalmat nyújt a kiképzésre, hanem megélhetést is biztosít éppen úgy, mint a posta, vasut, varrás stb., örömmel fogják azt felkeresni.

Ezekben voltam bátor vázolni, miért látom szükségét Csabán a háztartási iskola létesítésének. Tisztelettel felhívom erre Csaba társadalmának intéző körét, melyek a köznevelődést és népünk jólétét elősegítő kérdésekben mindenkor oly nagy érdeklődést és ügybuzgalmat fejtettek ki, szíveskedjenek e tárgyban is a tett mezejére lépni; hiszem, hogy a siker el nem maradhat. Adjá Isten, hogy úgy legyen!

Bartos János

a csabai „Fiume“ szálló és kávéház
bérleje ezuton is

Boldog újévet kíván
vendégeinek és barátainak.

Szociáldemokrata mozgolódások.

Pártértekezlet Gyulán.

A füzegymati kongresszus.

Csaba, dec. 29.

A békésmegyei párt szervezetek küldöttéi szombaton, karácsony második ünnepén Gyulán értekezletet tartottak, hogy a pártmozgalom fejlesztésére vonatkozó határozatot hozzanak és hogy a plurális választói törvényjavaslat ellen állást foglaljanak. Nyolc község 24 szervezetének képviselőit 34 kiküldött jelent meg az értekezleten. Képviseltették magukat a következő helységek: Gyula, Békéscsaba, Orosháza, Szeghalom, Tótkomlós, Gyulavári, Csorvás és Mezöberény.

Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a központi pártvezetőséget a politikai tömegsztrájk ország-szerte való szervezésének megkezdésére, a megye munkásságát pedig ebben a munkálkodásban való odaadó részvételre szólítja fel.

Az értekezlet befejezte után délután a Göndöcs-kerti pavillonban népgyűlés volt, amelyen munkások, polgárok, iparosok és földmivelők elég nagy számban vettek részt. A népgyűlés tárgyai voltak: A szociáldemokrata párt céljai. A politikai helyzet. A december 6-iki pártértekezlet határozata. A gyűlés elnöke Sávolt János, jegyzője Pettner János volt. A népgyűlés a plurális választói jog törvénytervezete ellen foglalt állást és egyhangulag elfogadták a rendkívüli pártkongresszusnak a politikai tömegsztrájkra vonatkozó határozatát.

Míg a szociáldemokraták Gyulán népgyűléseztek, addig Mezöfi Vilmos az újjászervező szociálistáknak Füzegymaton tartott kongresszust, amely két napig tartott és a legnagyobb rendben folyt le. A népgyűlés érdekes határozatot hozott, a párt nevét változtatta meg. A Mezöfi párt-

jának ezentul a hivatalos címe ez lesz: *Újjászervező 48-as szociáldemokrata párt.*

Maga a párt új elnevezése már magában foglalja azt, hogy a párt programja nem internacionális és így nem államellenes és nem veszélyes.

Különböben sem a gyulai, sem pedig a füzegymati népgyűléseknek komolyabb politikai jelentősége nincs.

EGYRŐL-MÁSRÓL.

A csabai bérkocsisokról. — Jéghordás.

Alig van ember, aki ne hallott volna harangozni valamit az *inspekciós bérkocsisokról*. Azért, ha még is akadna valaki, aki nem tudja, hát megmagyarázzuk. Az inspekciós bérkocsi az olyan kocsi, amelynek kötelességévé van téve az éjjeli és hajnali vonatok érkezése alkalmával kint a pályaudvar előtt szolgálatot teljesíteni és az *érkezők* rendelkezésére állni. Igaz, hogy Csabán ezt az inspekciós tisztet sem töltik be rendszeresen a bérkocsisok, bár a rendőrhatalóság szigorúan ügyel rájuk, így hát bajos és eredménytelen lesz a rendőrhatalóságot rávenni arra, hogy az inspekciós kocsi ne csak a vonatnál, hanem a rendes *bérkocsi állomásoknál* is található legyenek a vonat indulása, vagy érkezése előtt legalább fél órával és iparkodjon a rendőrhatalóság, hogy az inspekciós bérkocsik számát is felemelje, mert nemcsak a városba, hanem az állomásra is szoktak éjszaka és hajnalba kijárni és ilyenkor a városban kocsit az ember sohasem kaphat.

Az első hideg a mai hóval és erős fagyval beköszöntött és úgy látszik, huzamosabb ideig is fog tartani. A jégszállítás is lassan kezdetét veszi. A rendőrség és az orvosok figyelmét hívjuk fel ebből az alkatomból, hogy lehető széles körben figyelmeztessék a lakosokat arra, hogy a körgát melletti dísznőfürőszőlőből, amelynek álló vizében a bacillusok milliárdjai hemzsegek, jeget ne szállítsanak és szükségesnek tartjuk a rendőrséget még arra is felhívni, hogy a jégszállítók és vágók felett több figyelmet gyakoroljon és ne engedje meg azt, hogy a Körösparton a város alatt hosszában a jégvágók annyira elfoglalják a helyet, hogy nemcsak a kocsi, hanem még a gyalogforgalmat is teljesen lehetetlenné teszik.

Lipkovits József

a Nádor-szálló és kávéház tulajdonosa

Boldog újévet kíván
t. vendégeinek és ismerőseinek.

TARKA ROVAT.

Zsuron. — Olcsó utazás. — Drága szálloda. — Elegánsan.

Egy zsuron a házikisasszony nagyon ki akart tenni magát. A pompás uzsonna után egy kis kabarét rögtönzött, melyen ő és két barátja vett részt. A házikisasszony, akinek igen közepes hangja volt, egy szerelmes dalt adott elő. A dal meglehetősen hosszú volt és a hallgatóság már türelmetlenül várta a végét. Egyszerre csak ezt énekli a dilettáns művésznő:

„Oh ha érzelmeim
Egyetlen szóba önthetném . . .“

A társaság egyik rossznyelvű tagja odasugta ekkor szomszédjának:

— Bár már látnám!

A fővárosi embert télen fagyban, hóban, — háborus időben, börtökrachok idejében sem hagyja el a humora. Akár rosszkedvű, akár jókedvű, — viccel és egyetlen öröme, ha felebarátját tréfásan félvezetheti . . .

Ezért hangzik mostanában oly sűrűen a képviselőházi folyosón, a börtönben, a klubokban, kávéházakban az itt következő vidám beszélgetés:

— Nagyszerű ember ez a Kossuth!
— Miért?
— Hát nem tudja? Boldogtalan ember hát még nem tudja?
— Az Istenért, kicsodát?
— Január 1-től kezdve Kossuth rendeltére egy forintért Bécsbe utazhat az ember.
— Egy forintért?
— Igen. De úgy, hogy Marcheggig gyalog szalad.

A napokban egy békésmegyei ur érkezett meg Pestre. Egyenesen egy dunaparti előkelő szállodába hajtatott. A portás mély hajlongások közt fogadta.

— Van szobájuk? — kérdezte a vendég.
— Ó van, — felelte mosolyogva a portás.
— De olcsót kérek. Milyen árak vannak?
— Különbözők. Az első emeleten tíz forinttól feljebb, a második emeleten nyolc forinttól feljebb, a harmadik emeleten öt forint a szoba ára.

A békésmegyel ur gondolkodott, aztán a fejét rázta, indult kifelé, még csak ennyit mondott:

— Ez a szálloda nekem nagyon alacsony.

Egy csabai ékszerész-üzletben történt a minap a következő eset:

Egy fiatal gavallér órát akart vásárolni. Az ékszerész többféle órát mutatott neki, míg végre egy duplafedelű szép aranyóra megtetszett az ifjunak.

— Mennyibe kerül ez az óra? — kérdezte az ékszerész.

— Száz koronába! — volt a válasz.
— Kissé drága az! — mondta a fiatal ember.

— Kérem, ha Ön készpénzzel fizet, tíz koronát elengedek.

— Oh — vágta ki gyorsan az ifju — mi nekem az a rongyos tíz korona. Irassa fel a száz koronát!

Fogadják vendégeim és barátaim ez uton szívéllyes

ujévi üdvözlömetem.

Hartel,

„Próféta“ vendéglő.

Fábry Sándor kalandja.

A fővárosi rendőrség sikere.

Az eltűnt és megkerült zsebóra.
Csaba, dec. 29.

Fábry Sándornak, az arad—csanádi egyesült vasutak igazgatójának, Békésvármegye volt főispánjának kellemetlen kalandja volt a napokban a fővárosban. Hivatalos ügyeinek elintézése céljából pár napra utazott fel a fővárosba, ahol az estéket rendszeren színházakban töltötte. A *Vígyszínház* előcsarnokában a volt főispántól valami notórius zsebtolvaj ügyesen ellopta értékes aranyóráját és aranyláncát.

Fábry Sándor a lopást csak a *Brisztol*-szállodában vette észre. Igen kellemetlenül lepte meg az a körülmény, hogy tőle, a pedáns és rendes embertől egy fővárosi zsebtolvajnak sikerült ellopnia az aranyóráját és láncát.

Alig várta a vasárnapot, rögtön kocsira ült és a főkapitányságra hajtatott, ahol *Krecsányi Kálmán* detektiv-főnököt kereste meg és elpanaszolta, hogy hogyan lopták el tőle aranyóráját és láncát.

Krecsányi Kálmán türelmesen hallgatta végig *Fábry Sándor* panaszát,

azután megnyugtatólag így szólott hozzá:

— Kérlek szépen, déli 12 órakor az órád és láncod a kezeid között fog lenni.

A megkárosult vasuti igazgató csodálkozva nézett a detektiv-főnök szemé közé, azután megnyugodva távozott.

Krecsányi azután egy csapat detektivet mozgósított, akik a főváros összes zálog- és ékszerüzleteit felkutatták és az ellopott ékszerekre egy óbudai zálogházban csakugyan rá is akadtak.

Nagy volt *Fábry Sándor* meglepetése, amikor délben egy polgári kinézésű ember jelentkezett nála:

— Mit akar? — kérdezte tőle *Fábry Sándor*.

— Én kérem *Szűcs* detektiv vagyok, *Krecsányi* detektivfőnök ur megbízásából hoztam haza méltóságodnak arany óráját s láncát.

Es elébe tette az álmélkodó *Fábry Sándornak* az elveszettnek hitt aranyórát és láncot.

A tolvaj természetesen nem került meg. Azt csak akkor lehet majd kézrekeríteni, ha a zálogcédulával esetleg jelentkezni talál, de mégis igen érdekes körülmény az, hogy *Krecsányi* detektivfőnök milyen szépen beváltotta szavát.

Adler Lajos

az „Első csabai uri cipőüzlet“
tulajdonosa

Boldog újévet kíván
tisztelt vevőinek.

Freyberger Márton

a „Korona“ kávéház tulajdonosa

Boldog újévet kíván
ezuton is kedves vendégeinek és barátainak.

Fölhívás előfizetésre.

Amidőn jelen számunkkal beko-pogtatunk t. olvasóinkhoz, s általában vármegyénknek a hirszolgálat iránt érdeklődő közönségéhez, tesszük ezt abban a reményben, hogy ezentul még fokozottabb mértékben tartanak bennünket méltóknak a támogatásra s lapunk olvasógárdáját kegyesek lesznek új előfizetők bevonásával megnövelni.

Ami bennünket e reményre feljogosít, az a jól végzett kötelesség tudata. Vármegyénk közönsége meggyőződhetett róla, hogy amióta a mi vezetésünk alatt van lapunk, teljes erővel rajta voltunk, hogy ki-elégítsük t. olvasóink igényeit. Min-dig távol állottunk a személyeskedéstől, sőt harcoltunk azon irány ellen, mely tisztességet, becsületet nem kimél, csakhogy ideges korunknak beteges kíváncsiságát még jobban fölszigázza. Am azért törekedtünk a változatosságra; sok köz-érdekű cikk jelent meg lapunk há-sábjain a szakemberek tollából; igyekeztünk pontos értesítéseket sze-rezni vármegyénk minden községéből, mert meggyőződésünk, hogy nem egy városnak, hanem az egész vármegyének, e vármegye minden községének érdekét szolgálni vagyunk hivatottak.

Talán fölösleges is külön kiemelni: különösen ügyelünk arra, hogy a függetlenségi és 48-as párt elveit tisztán képviseljük, méltóan ama a nagy és fenséges hagyományokhoz, amelyek pártunk táborába egyesítették a józanul gondolkodó, értelmes magyar nép zömét s amelyekből legjobban hitünk szerint függ édes hazánknak boldogulása, nemzetünk nagysága. Merjük mondani, hogy mindezt *elfogulatlanul* cselekedtük, mert bár mindig a függetlenségi párt rendíthetetlen híveinek mutattuk magunkat, soha nem tépdéstük meg azok érdemeit, akik esetleg más felvágás szerint dolgoznak a köz javára. Ez elfogulatlanságunk nyilatkozik meg abban is, hogy szíves készséggel rámutattunk a mostani kormányra; melynek legkimagaslóbb alakjai éppen pártunk elnöke és megyei pártunk vezére — minden áldásos tevékenységére s nem kísértük tetteit a rosszmájú kritikával, mely a letört flugaságok, vagy a szereplési viszketegségben szenvedők sajátja éppen napjainkban.

Végül meg kell említenünk, hogy gondunk volt a szépirodalomra is s tárcáinkban mindég érdekes olvasni valót talált lapunk barátja.

Azt hisszük, hogy az elmondottak után nyugodtan várhatjuk vármegyénk közönségének érdeklődését és pártfogását. Mi a magunk részéről igérjük, hogy lapunkat ezután is az eddigi ösvényen fogjuk vezetni s rajta leszünk, hogy minél jobban kielégítsük t. olvasóink kívánságait, igényeit.

Békésmegyei Függetlenség
szerk. és kiadóhivatala.

Előfizetési ár:

Egész évre 10.— kor.
Félévre 5.— kor.
Negyedévre 2.50 kor.

Igen tisztelt vendégeimnek és jóakaróimnak

Boldog újévet kívánok.

Hornyacsek József
erzsébethelyi vendéglős.

HIREK.

— **Havas Mór jubileuma.** A Békés-Csabai takarékpénztár egyesületnek december 24-én kedves ünnepe volt. Az egyesület jeles és kiválóan képzett vezérigazgatójának, *Havas Mór*nak tíz éves vezérigazgatói működését ünnepelte. A tisztviselők ez alkalomból üdvözölték az intézet vezérigazgatóját és *Vas Sándor* titkár szép beszédben emlékezett meg arról a nehéz és fáradságos munkáról, amelylyel *Havas Mór* a Békés-Csabai takarékpénztár egyesületet rövid tíz évi áldásos működésével a vidéki legelső takarékpénztárak közé emelte, majd kérte a vezérigazgatót a tisztviselők nevében, hogy továbbra is tartsa meg a takarékpénztár tisztviselőit abban a szeretetben, amelyben eddig is részesített. Ezután a tisztviselők egy gyönyörű ezüst

dohányzókészletet nyújtottak át az ünnepelt vezérigazgatónak, aki meghatottan mondott köszönetet a jól eső és váratlan meglepetésért.

— **A református-bál.** Nemcsak Csaba község, de az egész Békésmegye érdeklődését sikerült megnyerni a készülődő református hangversenynek. Csaknem a megye minden községéből jönnek a levelek a rendező-bizottsághoz, melyben meghívók küldését kérik. Nem is lehet csodálni, hogy már majdnem minden jegy elkelt jó előre. Azt hisszük, méreteiben ez a hangverseny egészen meg fogja közelíteni a tavalyi *Luther-estélyt* s az óriási vígadó nem lesz képes befogadni a közönséget, kik *Szabolcska* Mihályt hallani óhajtják s a táncosokat, kik a farsang legelső multságán reggelig akarnak táncolni. Minden jel arra mutat, hogy ez a hangversennyel egybekötött táncmultság méltó bevezetése lesz az ideai hangversenynek.

— **Személyi hír.** Dr. *Réthy László*, a Nemzeti Múzeum igazgató-őre f. hó 28-án rokonainak látogatása céljából Csabán tartózkodott. Este mintegy 40 tisztelője gyűlt köréje a Fiumében s nemcsak a sokat tapasztalt tudós bölcs szavait, hanem országos híres komoly és szatirikus költeményeit is hallgatta. Dr. *Réthy László* Csabáról ma Szarvasra távozott.

— **Jótekonyság.** *Döry Pál* főispán felesége 6 darab sajátkezűleg kötött meleg télikabátját küldött a gyulai belvárosi óvodába, a szegény növendékek között való szétosztás végett.

— **A tótkomlós—hmvásárhelyi vasut.** Az Alföldi Első Gazdasági Vasut tevékeny igazgatója, *Sármezey Endre* igazgató-főmérnök tegnap küldte meg Hódmezővásárhely hatóságának a tótkomlós—vásárhely—tiszaparti keskenyvágyú vasut átalakított terveit és költségvetését s így most már nincsen semmi akadálya annak, hogy Vásárhely hatósága az engedélyezési tárgyalás kifizetését kérje a kereskedelmi minisztertől s annak alapján és eredményéhez képest mindazon további lépéseket tegye, melyek a tervezett vasut mielőbbi kiépítésével szoros kapcsolatban állanak.

— **A vöröskereszt közgyűlése.** A Vöröskereszt-egylet orosházi fiókja január hó 3-án délután 4 órakor a község háza tanácstermében közgyűlést tart.

— **Református papválasztás.** A békési református egyház vasárnap választotta meg új református lelkészét *Vincze Ödön* örökébe. A választás reggel 9 órakor kezdődött és este 9 óráig tartott. A 28 jelölt közül négynek volt nagyobb pártja: *Nyárády László*nak, *Tóth Sándor*nak, *Papp Lajos*nak és *Lévay Mihály*nak. Már a délelőtti órákban látni lehetett, hogy *Nyárády László* pártja a leg-erősebb; azonban az, hogy abszolút többséggel lesz győztes, csak este 7—8 óra körül vált bizonyossá. Az eredményt este 10 órakor hirdették ki és a hívek 235 abszolút többséggel *Nyárády László*t választották meg lelkésznek. A győztes jelölt 922 szavazatot kapott, *Tóth Sándor* 416-ot, *Papp Lajos* 117-et és *Lévay Mihály* 102-öt. A többi jelöltre a hívek nem is szavaztak.

— Egyházi képviseleti gyűlés.

A békéscsabai ág. hitv. ev. egyház képviselőtestülete *Szeberényi Zs.* Lajos elnöke alatt f. hó 28-án tisztújító közgyűlést tartott. Ez alkalommal a felolvasott jegyzőkönyv azon pontjának kapcsán, melyben a mult gyűlés az elnök indítványára az aradi egyház memorandumában a csabai egyház ellen intézett támadást megbotránkozva visszautasítja, felszólalt *Achim L. András* s elmondta, hogy a multkori gyűlés rosszul volt informálva; ő azon memorandumot olvasta; abban nem a csabai egyház, hanem csak annak helytelen kormányzata van igen helyesen megítélve. Azonban az elnök félbeszakította *Achim* szavait s a multkori határozatot nem engedte tárgyalni. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a szegényebbek egyházi adójának leszállítására vonatkozó javaslat *Achim L. András*nak azon indítványával lett elfogadva, hogy a szegényeknek ne csak a pénzbeli, hanem gabonabeli adójuk is szállíttassék le. A gyűlésnek az egyházi előjáróság választása volt a legfőbb tárgya. Az elnök erre nézve elrendelte a titkos szavazást. Ez ellen azonban *Achim* — mint az eddigi gyakorlattal ellentéző, különben is indokolatlan és időrabló intézkedés ellen — tiltakozott s követelte a közfelkiáltással, illetőleg a felállással való szavazást. Így lett aztán közlekedéssel gondnokká újból *Griecs T. György* megválasztva. Mig az elnök többszöri szavazása ellenére többnyire *Achim L. András* ajánlotta, lettek megválasztva. Sáfárokká *Szászák Adámot*, *Kokavecz Mátyást*, *Machlik Györgyöt*, *Kesjái A. Pált* és az erzsébethelyi *Machlik Györgyöt*; tizedesekké *Bakos Jánost*, *Kvasz Mihályt*, *Boros Jánost*, *Zelenák Mihályt* és *Novák Jánost* választották meg. A gyűlést az elnök azon kijelentéssel fejezte be, hogy további három évre ő marad meg igazgató-lelkésznek.

— **Eljegyzések.** Dr. *Berkes Sándor* gyulai kórházi igazgató-főorvos *Ilonka* leányát eljegyezte *Balázs Ernő* hencidai földbirtó, *Berger Gyula* biharmegyei szakáli földbirtó fia.

Csikszentmihályi Balla Matildot Marosvásárhelyről eljegyezte *Pataki Jenő*, a csabai árvászeké tisztviselője.

Hnustyan János nagybányai községi tanító eljegyezte *Bodár Emiliát*, özv. *Bracsok Istvánné* szarvasi lakos leányát.

— **A községi helypénzszedők mozgalma.** A drága megélhetésre való tekintettel a békéscsabai helypénzszedők is bérjavítást kérnek. Tesztületileg megjelentek *Tóth László* segédjegyzőnél, aki a helypénzek elszámolásával van megbízva és jegyzőkönyvbe diktálták panaszukat, illetve kérelmüket és arra kérték a község előjáróságát, hogy 1 korona 20 fillér napi bérüket 1 korona 60 fillérré emeljék fel. A község előjárósága a méltányos kérés elől valószínű, hogy nem fog elzárkózni, azonban az ügy végleges eldöntése a községi képviselőtestület közgyűlése elé tartozik.

— **Iparos továbbképző.** Az építőipari továbbképző esti tanfolyam a segédek és mesterek részére 1909. évi január hó 4-én d. u. 5 órakor nyílik meg a polgári fiúiskola emeleti rajztermében, amennyiben legalább 15 állandó résztvevő jelentkezik. A tanfolyam ingyenes. — A szabóipari tanfolyam 1909. évi január hó 4-én este 7 órakor nyílik meg a *Munkácsy Mihály-utcai Novák Dániel-féle* házában. A beiratást a szabósegédek és mesterek részére *Könyves T. Kálmán* teljesíti, aki a tanítást is vezeti. Ez a tanfolyam is ingyenes.

— **Ujabb adományok a református templom alapra.** Annak a szép törekvésnek, hogy a csabai reformátusok templomát építsenek maguknak, napról-napra akadnak lelkes pártfogói. Ugylátszik, a város közönsége szeretettel fordul a nemes ügy felé. Ma újabb nagylelkű adományokról számolhatunk be. A néhai *Kliment Z. János* örökösei édesatyjuk emlékére szándékoztak a templomalapra adni. Adományukat, 100 koronát már be is fizették a templomalap pénztárába. Ebben az adományban benne van az az összeg is, amit az édesatyjukat meglátogató dr. *Sternschuss* cs. és kir. ezredorvos urnak ajánlottak fel az örökösök tiszteletdíj gyanánt, de amit az orvos ur nem fogadott el a családtól. Az egyház elnöksége ez uton is hálás köszönetet mond a *Kliment Z. János* örököseinek követésre méltó nagylelkű adományukért.

— **Szilveszter-estély.** Előreláthatólag a legkellemesebb estélyek közé lesz sorozható a magántisztviselők és kereskedő ifjak egyesületének Szilveszter-estélye; legalább is az az óriási érdeklődés, amelyet a közönség az estély iránt tanúsít, ezt látszik igazolni. A rendezőség *Szemere Kálmán* agilis vezetése alatt mindent elkövet, hogy az estély minden tekintetben szórakoztató és kellemes legyen, amit bizonyít az is, hogy vármegyénk országos híres íróját, *Nilt* is sikerült megnyerni, hogy az estélyen bájos költeményeivel gyönyörködtesse az egybegyűlteket. Föl fog lépni még *Horváth Erzsike* is, aki gyönyörű zongorajátékát mutatja be. *Bleyer Ernő*, aki hegedűn a szebbnél-szebb magyar nótákat fog közönségnek bemutatni. A rendkívül kedélyesnek ígérkező estélyen *Klein Rezsín*, egy a békéscsabai közönség előtt ismeretlen énekesnő is fel fog lépni, aki úgy gyönyörű hangjával, mint művészi előadásával igen sok helyt fényes elismerést és sikert aratott. Az előadás alatt és a tánchoz az öreg *Purcsi János* kitűnő bandája fogja a zenét szolgáltatni.

— **Uj beosztás a csabai járásbiróságnál.** A békéscsabai kir. járásbiróság ügykezelésében 1909 január hó 1-től új ügykezelési beosztás lép életbe. A telekkönyvi ügyeket *Kiss Kálmán* járásbirósági vezető járásbíró, a büntügyeket *Jankovich Tihamér*, a sommás és végrehajtási ügyeket *Szabó László* és *Domokos István* járásbíró fogja ellátni, míg dr. *Ridly István* jegyző a hagyatéki és telekkönyvi ügyeknél foy segédkezni.

— **A szarvasi iparos mulatságról.** A szarvasi iparos ifjak egyesülete karácsony másodnapján igen jól sikerült táncmulatságot rendezett. A mulatság tiszta jövedelme 286 korona volt.

— **Megfelebbezett szabályrendelet.** Békésmegye szervezési szabályrendelete ellen eddig három felebbezés érkezett be. Az egyiket dr. *Bikádi Antal* orosházi ügyvéd, a másikat *Kiss György* szarvasi lakos és a harmadikat a megyei árvászek adta be. A három felebbezést a megfelebbezett szabályrendelettel kapcsolatosan a vármegye a belügyminisztériumhoz terjeszti fel, ahol dönteni fognak a felebbezések sorsa fölött.

— **A községi orvosok nyugdíja.** A belügyminiszter megküldte Békésvármegye törvényhatóságának a községi orvosok nyugdíjtervezetét, azzal a meghagyással, hogy azt a községi orvosokkal közölje és felszólítsa őket, hogy a jövő év február hó 12-én Budapesten megtartandó szaktanácskozáson képviseltesék magukat.

— **Felmentés.** *Ambrus Sándor* alispán *Szivós Sándor* szeghalmi utkaparót állásától saját kérelmére felmentette. *Szivós*, mint utkaparó már jó idő óta szolgálja a vármegyét, azonban egészsége annyira megromlott, hogy hivatalos teendőit elvégezni nem tudja.

— **Áthelyezett postatiszt.** Dr. *Sárossy József* szarvasi posta-távirda fogalmazót a nagyváradai postahivatalhoz helyezte át a kereskedelemügyi miniszter.

— **A községi jegyzők fizetése.** Békésvármegye új szabályrendelete szerint a községi jegyzők és segédjegyzők, úgy törzsfizetésüket, mint állami fizetés kiegészítés, korpótlék, személyi pótlékukat és lakbérüket 1909. évi január 1-től az illetékes királyi adóhivataloknál veszik fel és pedig a fizetést havi előleges, a lakbért negyedévi előleges részletekben, január, április, július és október 1-én bélyeges nyugtáikra. E célból a községek a jegyzői törzsfizetés és lakbérének megfelelő összegeket negyedévi előleges részletekben az év február, május, augusztus és november hónapok 15-éig tartoznak postatakarékpénztári befizetési lapon a gyulai kir. adóhivatalhoz mint vármegyei központi pénztárhoz beküldeni. Késedelem esetén 5% kamat fizetendő. Az erre vonatkozó alispáni rendelet a napokban fog kiadatni az érdekelt községeknek és kir. adóhivataloknak. Ezzel az üdvös reformmal megszűnnek azok a jogos panaszok, hogy a tisztviselők a községi adók lanyha befizetése miatt nem kaphatják meg idejében fizetésüket.

— **Ujoncok és póttartalékosok.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, hogy a még behívható ki nem képzett honvédpóttartalékosokat 1909. évi január hó 16-ára nyolc heti kiképzésre és négy heti fegyvergyakorlatra hívják be. Ugyancsak január 16-ára hívják be azokat a honvédujoncokat, akik eddig halasztás folytán szabadságot élveztek. Az bizonyos, hogy a póttartalékosok kevésbé kellemes újví ajándékban részesülnek.

— **Hófúvás.** A tegnapi nap folyamán lassan elkezdett hullani a hó, mely csakhamar beborította a földet. Megyénkben több helyen akkora hófúvás volt, hogy megakasztotta a vasúti forgalmat. A vonatok késéssel érkeznek Csabára.

— **Acsabai izraelita egyház közgyűlése.** A békéscsabai izraelita egyház tisztújító gyűlést péntek délelőtt tartotta meg. *Reisz Simon* elnök üdvözölte a jelenvoltakat, majd a maga és a tisztikar nevében megköszöni az egyháztagnak bizalmát és kéri felmentésüket. A tisztújító gyűlésen elnök lett újból *Reisz Simon*, másodelnök *Fried József*, gazdasági elnök *Wallerstein Soma*, pénztárnok *Kohn Ignác*, gondnokok *Ritter Jakab*, *Guttman Dávid*, majd az igazoló és felszólaló bizottság tagjait választották meg. Ezzel az ülés véget ért.

— **Kedélyes estély.** A békéscsabai szakszervezetek vasárnap este a *Baross-vendéglő* helyiségében táncdal egybekötött kedélyes-estélyt rendeztek, amelyen olyan nagy számban jöttek össze a mulatni vágyók, hogy a vendéglő termeit zsufolásig megtöltötték. A mulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült.

— **Odeschalchi heregnő pere.** Ismeretes annak a sajtópernek a tárgyalása, amelyet *Odeschalchi heregnő* in litott *Székely Béla* ellen. A B. K.-ben megjelent cikkért. Az elsőfokú bíróság ezért *Székely Béla* szerkesztőt 6 havi fogságra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. A szigorú ítéletet *Székely* a váradi táblához felebbezte meg. Mnt értesülünk a tábla az elsőfokú ítéletet teljes egészében megerősítette. *Székely Béla* ügyvédje semmisségi paraszt jelentett be, így az ítélet végrehajtása még a Curia döntésétől függ.

— **Leütöttek egy legényt.** A karácsonyi ünnepek alatt, mint ahogy azt meg is irtuk, *Rázsza Mihály* és *Pikó János* békési lekények összekülönböztek. *Pikó Mihály Rázsza* pofon vágta, aki erre egy doronggal ütötte fejbe *Pikót*, úgy hogy az eszméletlenül terült el a földön. A legényt félig agyonfagyva találták meg az uton másnap reggel a járó-kelők és bevitték a község házára, ahonnan pedig a csabai kórházba szállították be. *Pikó* a sérülések következtében tegnap meghalt. A gyulai kir. ügyészség elrendelte az összevert ember boncolását. A boncolást *Domokos István* járásbíró vezetésével *Reisz Miksa* és *Wallfisch Ferenc* községi orvosok hajtották végre és megállapították, hogy *Pikó 10 késes* és *többszörös koponyatörés* következtében halt meg, amiből kitűnik az is, hogy támadói *Rázsza Mihályon* kívül még többen is lehettek.

— **Uj zongoratanárnő.** *Németh Istvánné Engelhart Olympia*, a budapesti Minta-zeneiskola volt zongoratanárnője *Békéscsabán* úgy kezdők, mint haladók számára a zongoralecke-órákat megkezdte. Jelentkezők és felvilágosítást kérők a „Békésmegyei Függetlenség” szerkesztőségében bővebb felvilágosítást kaphatnak.

— **Jótekonysorsjáték.** A szarvasi izr. egyház elhatározta, hogy sorsjáték által fog egyházi célokra bizonyos bevételt megszerezni. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter az izr. egyháznak megengedte, hogy 1000 darab 40 filléres sorsjegyet bocsájtathat ki, azzal a kikötéssel, hogy a sorsolás napja a hatóságoknál előre bejelentendő és hogy a sorsjáték bevétele kizárólag csak egyházi célokra fordítandó.

— **A kiscsabai bálja.** A békéscsabai kiscsabai egyesülete is erősen készül a jövő hónapban rendezendő báljára. A zártkörű mulatság meghívóit a napokban már szétküldik. *A háromszék tagu rendező-bizottság* mindent elkövet, hogy a mulatság kiváló sikerrel záruljon.

— **Az ESPERANTO világnyelv** iránt érdeklődőknek készségesen nyújt felvilágosítást *Szekeres János* joghallgató Békéscsaba, Kishid-u. 986. sz.

— **Gyilkos mák.** *Danczig Jánosné* gádorosi lakos, két hónapos kisleányának, hogy jobban elaludjon, mákot főzött. Az ópiumot tartalmazó kutyvaléktól a gyámoltalan kis csecsemő örökre elaludt. A kis gyermek hulláját felboncolták, a könnyelmű anya ellen a bünvádi eljárást megindították.

— **Megfagyott ember.** Békésen, a nagyhid mellett, karácsony másodnapján a járókelők egy 22—23 éves emberre bukkantak, aki teljesen megfagyva feküdt a hideg földön. A nyomozás során megállapították, hogy a megfagyott embert *Kiss Jánosnak* hívják, aki békési születésű és napszámából tartotta fenn magát. A karácsonyi ünnep alkalmával alaposan felöntött a garatra és részegen az utmentén elcsúszott és megfagyott.

— **Verekedés.** Karácsony másodnapján a Szarvasi-ut végén *Zelenka György* csabai legény és egy katona összeveszték. A verekedésnek az lett a vége, hogy a katona oldalfejtőjével több helyet könnyebb sérülést ejtett a kötöködő *Zelenka Györgyön*, aki sérüléseivel a kórházba ment.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Wallerstein Soma* és *Mózes a Löwy Albert*-féle fakereskedő cég tagjai a békéscsabai nőegyletnek 2 öl, a békéscsabai izraelita nőegyletnek fél waggon tűzifát ajándékoztak, hogy a nőegyletek szegényeiket tűzifával láthassák el. Úgy a nőegylet, mint az izraelita nőegylet ez uton is köszönetet mondanak a nemeszívű adakozóknak, akik levélben értesítették mind a két jótékony egyesület elnökségét, hogy míg fakereskedésük lesz, ezt a jótékony adományt minden évben meg fogják ujtani. A nemes adomány dr. *Löwy Lajosné* emlékeztetere tételt, aki az izraelita nőegylet elnöke és a csabai nőegylet egyik leglelkesebb tagja volt.

— **A fojtogató büntársa.** A délmagyarországi fojtogatónak, *Gecsei Sándornak*, aki Temes-, Csanád- és Aradmegyében rémes gyilkosságokat követett el, büntársa is van. *Green Nándor* aradi rendőrkapitány megállapította, hogy a gyilkos a harapófogót, amellyel *Gecsei Sándor* áldozatait megfojtotta, *Kádas-Havel Jenő* készítette, akit a csabai rendőrség is jól ismer, mert az aradi evezősegyület sportruháit ő lopta el és Csabán értékesítette. *Kádas-Havel Jenő*t letartóztatták és most az aradi ügyészség fogházában várja a vizsgálat befejezését.

— **Tombola.** Ő év este a *Nádor* szállodában *Lipkovics József* pezsgős tombola-estélyt rendez. A kedélyesnek ígérkező estén legijabb *Purcsi Pepi* nagy gonddal összeállított műsorral hangversenyt rendez. Pontos kiszolgálásról, finom ételekről és italokról gondoskodva lesz.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejártu szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorú családias otthon.

— **A szegény vakok javára.** Nagy a földi nyomor, az emberek ezrei különböző körülmények között nyújtják felénk kezüket, alamizsnát, segédelmet kérve. E számtalan szerencsétlenek között azonban legszánandóbbak azok, kik megfosztva a

látás gyönyöreitől, még koldulni sem lehetnek látó embertársaik segédleme nélkül; pedig gyakran nemcsak a saját, de többtagu családjuk kedvéért kellene könyörögniök. E vak embertársaink érdekében, kiknek száma hazánkban a 18,900-zat meghaladja, fordul a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egylet a nagyközönséghez, hogy csak egy percig képzelje magát az örökös sötétségbe, mindenkorra megfosztva a természet szépségeinek szemlélésétől, bizonyonnyal segítségére lesz szegény vak embertársainknak. Most, a mikor a tél zordsága, egy a szegény vakokra, mint azok kis gyermekeire, kétszeresen nehezedik, azt a kérelmet intézi a nemeszívű emberbarátokhoz, kegyeskedjenek adományukkal nagylelkűen hozzájárulni ahhoz, hogy a szegény vakok közt tüzelő és élelmiszert oszthassunk szét, hogy a vak gyermekeket és a felnőt vakok látó gyermekeit felruházhassuk és ezen szegény teremteteknek örömet szerzhessünk. A szenvedők nevében előterjesztett kérelmünkre adakozók küldjék adományaikat Budapest, VII. Hungária-körut 16. sz. alá.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A belügyminiszter a kondorosi kisgazdák egyesületének az alapszabályait jóváhagyta.

— **Vörösmarty album ingyen.** A Budapest, mely mult évben egy szenzációs ajánlattal lepte meg előfizetőit, újfókor ismét meglepetést szerez részükre: *Vörösmarty* leggyönyörűbb költeményeit adja ki album alakjában olyan diszesen, amint a nyomdai és könyvkiadói ipar előállíthat. A nagy költő életrajza, művészi rajzok, eredeti kéziratok, a *Vörösmarty-szobor* hű utánzata diszítik a nagyon értékes művet. A „Budapest” rendes előfizetői teljesen ingyen, csak a postadíj megtérítése mellett kaphják meg. A „Budapest” egyébként is nagyon ajánlható. Mint a függetlenségi elveknek régi harcosa, ma is elől viszi azt a zászlót, melyre Magyarország függetlensége van írva. A legelőkelőbb írók és politikusok támogatásával azon a színvonalon áll, hogy az olvasóközönséget mindenről leggyorsabban és megbízhatóan értesítheti. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkantus-utca 3.

Szerkesztői üzenetek.

— **Érdeklődő.** *Nit* legújabb költemény füzetét „*Nalunk*” címen jelent meg *Singer* és *Wolfner* budapesti könyvkiadó cég kiadásában.

— **Z. V.** Az érdekes cikket köszönjük, alkalomadtán közreadjuk.

— **Yvett.** Névtelen levelekre nem válaszolunk. A tudósításokat szintén kérjük aláírni. Minden községben rendes tudósítónk van.

Pártfogóinknak, rendelőinknek

Boldog újévet kívánunk.

Lilinger és Radó

cipészek Békéscsaba, Vasut-u.

Fehér Flóris

a „Pannonia” kávéház tulajdonosa ezuton is

Boldog újévet kíván

kedves vendégeinek és barátainak.

Dénes Gábor

az „Otthon” vendéglő tulajdonosa ezuton is

Boldog újévet kíván

kedves vendégeinek és barátainak.

Fodor Józsefné

a „Vadász” vendéglő tulajdonosa ezuton is

Boldog újévet kíván

tisztelt vendégeinek.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kővérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a **SCOTT-féle Emulsiót**, mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

KOSSUTH FERENCZ.”

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, influenza, nátha, tagszagatás és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem téveszthető más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában feülmulhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. Főlerakat Békéscsabán Radó Miklós gyógyszerészertárban.

Tragédia a bálteremben.

Csorvás szenzációja.

Gyilkosság és öngyilkosság.

Csaba, dec. 29.

Csorvásról jelenti tudósítónk, hogy ott karácsony második napján egy táncmulatság alkalmával véres szerelmi dráma játszódott le. Egy legény revolverrel rálőtt egy leányra, akit halálosan szeretett, de aki szerelmes szavaira érzéketlen maradt. Azután a gyilkos fegyvert maga ellen fordította és mellbe lötte magát. Ugy a leány, mint a legény még életben vannak.

Az orosházi járásbíró vizsgálatára tegnap Csorváson kiszállott és a véres ügyben a vizsgálatot megkezdte.

A rémes esetről tudósításunk a következő:

Csorváson a legények karácsony másodnapján régi szokás szerint nagy bál rendeztek a nagyvendéglőben, amelyre nemcsak a község, hanem a határ legényei és leányai is összegyűltek, hogy az ünnep öröme kimulassák magukat.

A táncmulatság minden incidens nélkül folyt le egy darabig. Ugy négy óra tájban az egész bál megzavarta és a jelenlevőket szétugrasztotta egy véres jelenet, amelynek hősei Porosz János béreslegény és Dohányos Mária, egy virágjában levő szép hajadon voltak.

Porosz János halálosan beleszerelt Dohányos Máriába. A szép leány azonban a szerelmes béreslegény szavaira nem igen hallgatott, mert szíve más legényért dolgozott.

Porosz már régebben elhatározta, hogy véget vet életének, azonban a leányt sem akarta boszulatlanul hagyni. Állandóan revolverrel járt és többször emlegette, hogy a leányt lelövi és azután ő is elemésztí magát.

Mikor Dohányos Mária a legjobb kedvvel járta a táncot szíve választottjával, mellette termett a csorvási Othello, megragadta karját, a terem közepére vonzolta, ahol rákiáltott:

— Most meghalsz, mert nem akartál szeretni!

És a következő pillanatban közepesen közelről egy kilenc miliméteres revolverrel rálőtt a leányra, aki hangos sikoltással esett össze. Majd magára fordította a revolvért és mellbe lötte magát; haldokolva esett le az iránta érzéketlen szép leány mellé.

A revolverlövés és a véres jelenet egy pillanat alatt üressé tették a báltermet. A két véreből fetregő pár mellett alig lézengett egy-két ember, amikor a csendőrök a helyszínen megjelentek.

Rögtön megállapították, hogy a golyó a leány oldalába hatolt be, míg a legény mellét a baloldalon roncsolta szét a lövés. Mindkettőt az elősiető orvos vette ápolás alá és valószínű, hogy mindketten életben fognak maradni.

A gyilkossági és öngyilkossági kísérletről azonnal értesítették az orosházi járásbírókat, ahonnan a vizsgálati bizottság azonnal megérkezett és a nagyszámu tanúhallgatást nyomban megkezdte.

Porosz János a vizsgálati bizottság elnöke elmondta, hogy azért lőtt a leányra, mert nem akarta őt szeretni.

A szerencsétlen leány vallomásaiból kitűnik, hogy Porosz többször fenyegette meg őt azzal, hogy megöli, de nem igen bízott abban, hogy fenyegetését be is fogja váltani, majd a gyilkossági kísérlet történetét mondta el alig hallható hangon.

A csorvási bál utolsó akkordjai a gyulai esküdtbíró előtt fognak befejeződni.

Budapesti gabonatözsde.

Készáru üzlet.

A mai tőzsdén az árak a buzánál 10 fillérrel olcsóbbak.

Déli zárlatkor:

Uj buza	25.—
Áprilisi buza	21.96
Rozs	20.48
Áprilisi zab	14.66
Tengeri (ó)	17.30

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Németh István Dr. Ursziny János
Nyomatott a „Békésmezei Függetlenség” könnynyomdájában, Békéscsabán.

Divatüzletnek is alkalmas

jóforgalmu kisebb

fűszerüzlet

modern helyiségben, más vállalat miatt

kedvező feltételekkel eladó.

Cím: Déri Ferenc Békéscsaba, Prónai-utca.

Cosmetikai különlegességek!

LIKÖR ÉS RUM

essenciáimmal a legkellemebb italok készíthetők házilag. Kaphatók az összes fajokban. Egy üveg ára 1 liter finom likör készítésére, használati utasítással, 50 fillér. Kitűnő Jamaikai rum és tea. Háztartási rum félliter 1 kor. 20 fill. Literje 2 kor. 40 fill.

Dobay Kálmán
drogériája Békéscsabán.

Gyógyárúk! Kötszerek!

Mielőtt személy-, jel- zálog- vagy építési KÖLCSÖN iránt intézkednék kérjék díjtalanul prospektust MELLER L. EGYED BUDAPEST IX., Lóczy-utca 7. Telefon-internumban 46-31.

REJTÉLYES TITOK

volt eddig, hogy mi a legkedvesebb és legcélszerűbb

ujévi ajándék!

De mióta

Horváth Viktor

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME

BÉKÉSCSABÁN A VASUT-UTCÁBAN van: mindenki tudja, hogy a legjobb, legjobban és legizlésebb FÉNYKÉPEKET minden nagyságban és kivitelben csak nála lehet készíttetni.

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG RÖNYNYOMDÁJA ÉS KIADÓHIVATALA

Művészi kivitelű bál meghívók, eljegyzési, esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, körlevelek, gyászjelentések s mindenféle nyomtatványok olcsó áron készíttetnek

A kiadóhivatalban jutányos áron vétetnek fel hirdetések és azok biztos eredményre is vezetnek

Karácsonyi és ujévi ajándékot

beszerezhet jól és olcsón, pontos, gyors,
szolid kiszolgálás és mérsékelt árak mellett

KRCSMÁRIK E. KOMÁROMY BÉLA
UTÓDÁNÁL

Békéscsabán, Fötér, a Vidovszky-féle házban.

Ajánlja ez alkalommal dúsan felszerelt raktárát, ugymint:

Étkező készletekben 10 koronától feljebb.

Theás készletekben 7 koronától feljebb.

Kávés készletekben 6 koronától feljebb.

Mocca készletekben 7 koronától feljebb.

Mosdó készletekben 6 koronától feljebb.

Továbbá valódi angol készletek, majolika, teracotta, fayence diszárúk, virágtartók, fali tálak, pálmartartók, s asztalkák, függő, asztali lámpák, nagy választékban

Boros készletekben 6 koronától feljebb.

Vizes készletekben 7 koronától feljebb.

Sörös készletekben 6 koronától feljebb.

Liquer készletekben 2 koronától feljebb.

Compot készletekben 4 koronától feljebb.

NIPPEK.

A legcélszerűbb ajándékok

minden alkalomra

GÄRTNER E.

első magyar és külföldi varrógép
nagy raktára és javító műhelyében

szerezhetők be

Alapítva
1868-ban.

Békéscsabán, Vasut-utca.

Alapítva
1868-ban.

OCCASIO!

Farsangi nagy vásár

mely alkalommal a raktáron levő összes áruinkat
meglepő olcsó árakra szállítottuk le.

Maradékok minden elfogadható
árban kaphatók --

ALEXANDER TESTVÉREK NŐI DIVAT-
ÁRUHÁZÁBAN

Békéscsabán, Vasut-utca (Vidovszky-féle házban).

Egész ujonnan berendezett
külön női

KONFERCIÓ OSZTÁLY.

Megleyő választék női és
leány-gyermek felöltőkben,
gallérokban, szőrmeárúkbán

A divat legszebb ujdonságai
costüm-, ruha- és blouse-
kelmékben; francia flanel
és mosó-barchet rendkívül
--: nagy választékban. --:

Különféle selymek és ruha-
diszek nagy választékban.

**Menyasszonyi
kelengye**

a legfinomabb kivitelig.

A kitünő minőségű
„Diana“-vászon
közpoñti raktára.

Nagy raktárt tartunk sző-
nyeg-, függöny-, ágy- és
--: asztalkészletekből. --:

Minták kívánatra bérmentve
Vidéki rendelések gyorsan
és pontosan eszközöltetnek.

Elsőrendű uradalmi hizlalt

szopós

bárányhús

kilónkint

eleje 60 krajcár

hátralja 70

”

Kapható

Weisz Mihály

mészárszékében

Békéscsaba, Vasut-utca

(postahivatallal szemben).

Lapunk nyomdájában

egy fiu TANULOUL

azonnal felvétetik.

Eladó birtok.

Reöck Iván és társai
tulajdonát képező, közvetlenül
Békéscsaba nagyközség alatt levő

**332 kis holdat
kitevő ingatlan**

egészben, vagy ap-
róbb parcellákban **eladó**

előnyös fizetési feltételek
mellett. — Értekezhetni lehet
dr. Ursziny János ügyvédi
irodájában Békéscsabán.

Békéscsabán a Buzapiacon

egy 3 szobás

lakás

és egy üzlethelyiség

haszonbérbe adatik.

Bővebbet Szegfü R. Istvánnál.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a tisztelt közönséggel tu-
datni, hogy egy nagy alkalmi vétel folytán

téli alsó ruhák, harisnyák, cipők,
esőernyők, téli kalapok és sapkák,
nyakkendő és tehérmű cikkek,
legujabb divatúak, meglepő olcsó
árban csak nálunk kaphatók.

Egy próbavásárlás által bárki meggyőződést szerezhet

Szives pártfogást kér

Friedmann és Társa Békéscsaba
Vasut-utca.

Rézi munkához való disz-rojtok és bojtok

Kertész Vilmos műkárpitos
és diszítő
BÉKÉSCSABA, a városházával szemben.

Állandóan nagy raktárt
tart művészi kivitelű

**Kész kárpitozott butorokból,
bel- és külföldi szövetekből.**

Elvállalja minden régi
butornak a legujabb stil
szerint való átalakítását

a legjutányosabb áron.

Vidéki munka gyors elintézést nyer

Rész email és színes gyermek-ágyak matraccal

Rész matraccok és összecsuítható vaságyak

Rendkívül kedvező alkalom a butorvásárló közönségnek!

BUTORELADÁS.

A volt Magyar Műbutorgyár

■ helyiségeiben még raktáron levő ■

teljes lakberendezések

míg a készlet tart, mélyen le-
szállított árban kaphatók:

6 teljes hálószoba berendezés 130 forinttól 250 forintig.
8 teljes ebédlő berendezés 150 forinttól 300 forintig.
5 egyes ebédlő kredenc 50 forinttól 100 forintig.
60 db barna és világos Thonet-szék 2 frt 50 kr.

Ezenkívül egyes darabok, hasznos ka-
rácsnyi és ujévi ajándékok, ugymint:

ebédlődivánok, hencserek, átvetők, álló és fali
tükrök, képek, asztalkák, ebédlőasztalok,
szalongszék, bőrszékek és fauteuiliek
minden elfogadható áron eladatnak.

Ugyanott az összes fűtőgép, asztalos és
lakatos szerszámok eladatnak és bármikor megtekinthetők.

Ugyanott butorüzletnek kiválóan alkalmas
helyiségek 1909. évi március hó 1-étől ked-
vező feltételek mellett **KIADÓK.**

Alkalmi vételi áruház!

Óriási meglepetést nyújt
ritka olcsó áruival

RITTER JÓNÁS ujonnan
nyitott

**alkalmi
vételi áruháza**

mely most nem a
Vasut-utcán, hanem a

Röteles-utca 1067. sz. saját házában van.

Raktáron tart vászon és kanavászt, téli- és tavaszi
ruhakelméket, nyakkendőket, férfi- és női ingeket,
gallér- és kézelőket, nyakkendőket, abroszokat,
férfi- és női harisnyákat, zsebkendőket, zsebkések
és zsebtárcákat, ollókat, evőeszközöket, szallagokat,
csipkéket, esőernyőket, Jäger ingek és nadrágokat,
valamint többféle árukat, amelyek igen célszerűek
ujévi ajándékoknak.

Egy próbavásárlással meggyőződhet a t. közönség
mesés olcsó áruiról. Tisztelettel

RITTER JÓNÁS
alkalmi vételi áruháza.

Alkalmi vételi áruház!

Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társai Békéscsabán.

Francia „HORNYOLTCSERÉP” kettős horonnyal

a mai kor legjobb és legolcsóbb
fedőanyaga. Kiváló jó minőség-
ben és jutányos árakon kapható

természetes szép vörös színben és kátrányozott állapotban a

Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társainál Békéscsabán.